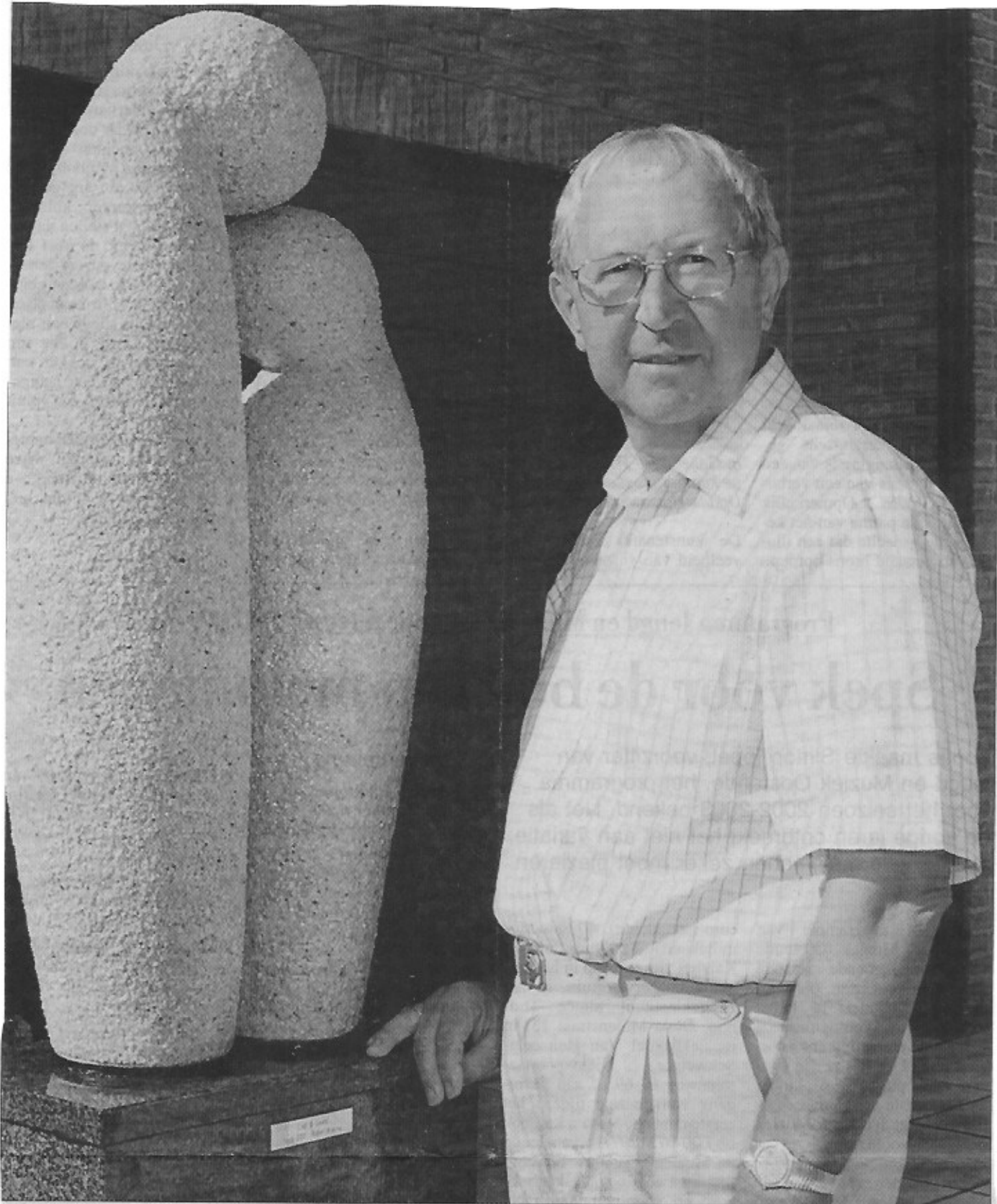

Robert Brackx is een van de zovele telgen die trots opkijkt naar grootvader-wagenmaker Karel

Kleinzoon van

kleurrijke Karel

Voor het nummer 260 van de Oostendse Mariakerkelaan maant bovenstaande artisticeit aan tot bezinning : „Lief en Leed”, het credo van kunstenaar Robert Brackx waarmee hij in de eerste plaats een oogje knipt naar zijn twee inzondere vrouwen : echtgenote Dora en dochter Carla, die allebei aan hun overgave als winkelierster een hart van goud koppelen. Terzelfdertijd wil Robert de harde tijd als handelaar memoreren, waar de eventuele welstand van een zelfstandige steevast gedriegdraad is met keiharde arbeid en 't verwerken van onfortuinlijkheden...

Op *d'Hoge Barriere*, gloeiendheet Steense rondplein, kon tussen de twee wereldoorlogen het trouwboekje van wagenmaker Karel Brackx (1847-1932) nogal tellen met zeven zonen en drie dochters : Louis-Karel, Jules, Kamiel, Leon, Gustaaf, Alberic, Oscar, Irma, Julia en Irène. „Mijn vader Oscar Brackx — wagenmaker, smid en stovenmaker — had enorm veel macht”, herinnert zich Robert. „Zijn aambeeld van 165 kg tilde hij zomaar op van zijn voetstuk om het op de grond te plaatsen ; en in een ruk zette hij het weer op de sokkel.” Toen Robert samen met vrouwtje Doris in 1965 de zaak van vader overnam, voelde hij zich een koning te rijk in de fabuleuze ijzerwinkel waar je, van 't kleinste nageltje tot grootste bout, effenaf alles kon krijgen. Een mens leeft evenwel niet alleen om te werken. Op de schoolbanken ontdekte de latere alleenverkoper van butaangas het talent dat hij bezat om met tekenpotlood iets aan het papier toe te vertrouwen. Een muzebezetenheid die Robert op zeker ogenblik naar het creëren van beelden dreef. Hij wierp zich op de harde houtsoort myranti die hij naar vooraf maakte tekening eerst zaagde en met raster bewerkte, dan met fijne steentjes bestreek om het hierna met schuurpapier glad te strijken. Met een laag lak uit het spuitpistool werd de final touch gegeven. Vandaag heeft Robert al 19 eigen kunstwerken vervaardigd.

Met een kroost van twee zonen (Alberic en Robert) en drie dochters (Yolande, Maria en Lisette) had pa Oscar Brackx bijna geen tijd voor hobby's. Toch kon er 's zondags een pintje vanaf bij broer Kamiel, aan wiens velowinkel een eigen café paalde. Er was nog zus Irma die de herberg Willem Tell runde, lokaal van boogschutters wier fameuze staande wip in een weide stond die paalde aan Torhoutsteenweg en Steense Dijk.”

— **Wat kreeg je mee van je ouders ?**

— **Robert :** „Werk hard als je jong bent, zei pa, dan kun je er later van profiteren. Moeder Irma Declerck liet niet met zich sullen : haar pubers moesten stipt om middernacht thuis zijn.”

— **Hoge Barriere, een afkomst die kan tellen.**

— **Robert :** „Je had er Nerom Vanslebrouck — vader van coureur Staf ! — die het café Hoge Barriere openhield en in zijn stallingen paardenvlees verkocht. Het verhaal wil dat Nerom tijdens de oorlog eens 17 haringen in een trek naar binnen speelde. Je had er ook café 't Vliegplein met rechterover het spekkenwinkeltje van Coralie, wiens zoon Arsène Germeys met nationale allures

biljart speelde. D'Hoge Barriere oogde als kruispunt respectievelijk naar Oostende, Steense Dijk, 't Vettegasse Vliegplein en 't verre Torhout... en brengt de inzondere tijd van *Kamieltje* in herinnering, de stoomtram die nogal rookte en bomvol zowel stadscentrum als boerenbuiten aandeed.”

— **Naar nonnen en broeders...**

— **Robert :** „In de volkse *pays* van pastertje Houtmont trok ik naar de Schapenstraatnonnen en de Broeders van Liefde (Nieuwlandstraat). Als tiener liepen we met een drietal kameraden na schooltijd naar de *zwemscholen* in 't bosje. Bij het terugkeren klopten we — rechtover de Soldatenberg — op de ruiten van de Monicanonnekes, die ons op een lekkere boterham trakteerden. Als student was ik een goede middelmaat.”

— **Toen zelfs de winters goddelijk waren...**

— **Robert :** „Op mijn 17ste maakte ikzelf mijn schaatsen. Ik smeedde twee stalen latten uit pa's smidse op de maat van onze voeten. Stuk voor stuk werd er een plaat aan vastgemaakt en gaatjes in geboord, waardoor de complete schaats aan de schoenen kon worden gegeven. In de onderste lat

werd met een ronde vijl een scherpe gleuf gemaakt, ideaal om de bevroren watervlakken te trotseren. *Ja, ik was een crack op het ijs !* Tijden waarin schaatsenarme burgers in benden van 10 tot 20 — zowel meisjes als jongens — van heinde en ver naar hetzelfde bosje togen om te *slieren*. Een na een gleden ze in een rij op het bevroren meer, hetgeen op zeker ogenblik tot een zo gigantische als spiegelgladde glijbaan leidde...”

Intussen liep Robert Brackx ook VTI voor elektrisch lassen en om vertrouwd te geraken met motoren en autorijden. „Jongens toch, de tijd van meesters Berteloot en Desmedt... die het aan boord legden om ons tijdens het eerste leerjaar 12 maanden aan een stuk de rug te laten krommen aan de vijlstaak. Ik klaarde moeilijke klussen evenwel door het te vijlen stuk ijzer mee naar huis te nemen, waarbij vaders polijststeen de schoolvijl verving. Dusdanig trokken we *keiharde pette Berteloot* een aardige neus.”

„Op mijn 17ste maakte ik mijn ijsschaatsen”

De tijd bleef niet stilstaan. Zo werd commerciantenzoon Robert op zeker ogenblik kajotter onder leiding van de gebroeders Jaak en Frans Goetgebeur. „Zonder bepaald revolutionair te zijn durfde ik toch een standpunt verdedigen. Een Sint-Janse kajotterstijd die ooit door Kamiel Vermeesch — nonkel van ex-schepen Dries — nieuw leven werd ingeblazen.”

In 1965 kon ik samen met vrouwtje Dora de ijzerwinkel van vader overnemen, die ze op zijn beurt in 1954 van zus Irma had verworven die de zaak in 1940 had opgestart.

„Tijdens mijn uitbating spitsten we ons toe op de verwarming met gasflessen en de CO₂ ofte gas in flessen onder druk, waarmee bier uit vaten kon getrokken. Alleenverkoper in Oostende deed ik 12 jaar aan een stuk al de cafés. Zo was ik alleenverkoper van Ultra Butaangas in Oostende. Er waren natuurlijk nog andere merken op de markt.”

— **Maakte dat gas jou in zekere zin rijk?**

— **Robert:** „Ik heb er goed mijn brood mee verdiend. De firma maande mij aan op verkopers beroep te doen, zodat op zeker moment liefst 15 representanten gasflessen voor mij aan de man brachten.”

Broodje gebakken als alleenverkoper butaangas

— **Hoeveel kostte een gasvuur vroeger... en hoeveel kost het nu?**

— **Robert:** „Waar men destijds een gasvuur voor 3000 fr. kon aanschaffen, moet je vandaag al vlug 372 euro (15.000 fr.) neertellen.”

— **Vaders vitrine al vademecum van wat een bezige huisvader zo allemaal aan materiaal kan hebben...**

— **Robert:** „Inderdaad, al hebben wij zijn ijzerwinkel toch nog geweldig uitgebreid en zouden met een veelvoud van kassen en rekken een summum aan voorraad opslaan. Vrouwtje Dora die opging in haar taak als winkelierster, was daar een crack in!”

— **Dora:** „Vandaag de dag maakt dochter Carla een nog grotere verscheidenheid aan vijzen, moeren en nagels mee. Mogelijkheden zat: vroeger sloegen de mensen een taptje in de muur, maar op heden zijn er pluggen, poeten en 'k weet niet wat allemaal...”

In het Mariakerkse *Hotel Beau Séjour* van Gertrude

Knockaert waar Robert normaal het nazicht van de stoven verzorgde, kon hij Amor niet langer ontlopen. De Zarrense Dora Delos die er logeerde, kreeg een tip van hotelierster Gertrude: „Die stovenmaker ware nu eens echt een goede jongen voor jou.” En ja, Dora liep er in...

Robert die vijf jaar ouder was, trok met zijn *lief* zowel naar Oostendse Langestraat als nachtclub van de kursaal. Een vrijage van drie jaar werd op 24 maart 1960 afgesloten met een trouwfeest in het Zarrense café Casino waar 80 mensen hun voetjes onder tafel staken.

— **Dochter Carla heeft aartje naar haar vaartje!**

— **Robert:** „Vast en zeker, want ze nam de winkel over in 1989. Oorspronkelijk volgde ze een opleiding voor tuinarchitect. Haar diploma ten spijt werd ze evenwel in vaders ijzerwinkel gehypnotiseerd door niet minder dan 5000 lades. Op slag vond ze de winkel het interessantste broeinest voor haar met zoveel ideeën zwanger jongleven. Spa, schop en tuin werden voor immer opgeborgen en ze vloog als het ware de winkel binnen. *Pa*, zei Carla op een goeie dag, *ik wil jouw winkel overnemen!*”

Dochter Carla, auto-racende winkelierster

— **Zijn ma en pa tevreden met de overname?**

— **Robert:** „Net als haar moeder kan Carla enorm goed met mensen omgaan: ze is voor de winkel geknipt. *In de winkel staan...* is in de aller-eerste plaats de mensen begrijpen, kunnen luisteren en de kneep kennen om iets uit te leggen. Al is Carla niet alleen in haar ijzerwinkel uitzonderlijk, als je weet dat auto-racen haar hobby is. Verdorie, weet je dat dochterlief zich doorheen de 24 uren van Zolder wringt!”

„Val alstublieft niet in een zwart gat”

„Ik heb me altijd voorgehouden”, aldus Robert Brackx, „dat wanneer ik zou stoppen, ik zou doen wat ik graag doe. Zo heb ik in mijn oude dag met het creëren van abstracte beelden, zowaar een stap in *mijn* jong leven van de wereld van de kunst gezet. Een senior die uit de drukke nering stapt, moet zich verdorie toch niet uitgesloten voelen...”

Het jong seniorenleven van Robert begon vijf jaar voor hij in 1989 definitief de winkel overliet aan dochter Carla. „Ik trad toe tot Oostendes 126 jaar jonge en tegelijk oudste vereniging van ons land, de *Cercle Coecilia*. Bovendien het schalks carnavaleske van de Rat Mort werd ik ook door de biljartmicrobe gebeten toen ik met vrienden Miel Deprez en Roger Stevens naar het Coecialokaal in de St.-Sebastiaanstraat trok.”

— **Je waagt je daadwerkelijk aan kunst...**

— **Robert :** „Ik begon daar tien jaar geleden mee en heb intussen 17 eigen creaties. Alleen maar gestuwd naar nieuw en beter kijk ik al uit naar een ander werk wanneer 't ene oeuvre amper is voltooid.”

— **Jouw zo abstracte als figuratieve wereldje...**

— **Robert :** „Eigenlijk trok het scheppen van beelden mij al aan toen ik nog winkelier was, maar tijd ontbrak me om me hieraan helemaal te geven. Vandaag bak ik al tien jaar in de toch zo hete gloed van het artistieke vuur en ben ik tegelijk nogal trots om de 20 kunstwerkjes die ik al maakte uit het Aziatisch meestal rode merantihout.”

— **De weg naar de voltooiing...**

— **Robert :** „Na het maken

zaagd en gekapt worden, om hierna met ruwe rasper de reële vorm te geven. Vervolgens in polyester gezet, wordt het werkje met waterschuurpapier geschrobd... tot het zo glad is als glas. Finaal wordt het kunstwerk in de autolakkleur naar keuze gespoten. Van kers tot kreeft... naar de twee vogels die zich in een liefdesdans omarmen, heeft ieder kunstig wicht zijn naam.”

van een tekening kan er ge-

— **Je lijkt ook tot de fotografie aangetrokken.**

— **Robert :** „Inderdaad, want ik kan me uren bezighouden met het maken van dia's en foto's. Bij het fotograferen van personen permitteer ik mij een persoonlijke genoegelijkheid, door bv. voor de lens met een stukje plexiglas een trucage aan het beeld te permitteren. Natuurlijk blijven een paar centimeter van de lens onge-

schonden. Naar mijn gevoel heb ik hiermee al verbluffende resultaten behaald.”

— **Ook de kleinsten der aarde interesseren jou ?**

— **Robert :** „Welja, dat is de macrofotografie weggelegd waarmee zowel het kleinste insectengewriemel, als de innigste innigheid van een bloem het tere filmvliesje niet ontglipt.”

Commerçanten kloppen veel uren Op rust met schamel pensioentje

„Wanneer aleens met zekere jaloersheid op de welstand van een commerçant wordt neergekeken, zou men indachtig moeten zijn dat handelaars voor deze *surplus* doorgaans heel veel moeten over hebben”, stelt Robert Brackx.

Dat het bij een neringdoener niet altijd gesmeerd loopt, bewijst Robert Brackx : „Toen van 1967 tot 1975, wegens het Arabisch-Israëlitisch geschil, het Suezkanaal was gesloten en er op zeker ogenblik geen gas meer ter beschikking was, hebben wij een tijd in de *purée* gezeten. Klanten maakten zich kwaad, maar jijzelf kon er niets aan doen.”

— **Heeft handelaar 't zoveel beter dan arbeider ?**

— **Robert :** „Moest dit een waarheid zijn, dan heeft hij er in ieder geval heel veel moeten voor doen : hij klopt gewoonweg meer uren. Vaak van 's morgens 8 u. tot 's avonds 21-22 u. Wij hebben in ieder geval nooit veel tijd gehad om naar de televisie te kijken.”

— **Reikt hogerhand een steuntje aan ?**

— **Robert :** „Och gottekes... Een middenstander die heel zijn neringdoenersleven veel moet betalen aan RMZ en meedogenloos taksen-ad-infinitum, wordt uiteindelijk met een schamel pensioentje op rust gesteld. *Moesten we alles terugkrijgen wat we vroeger betaald hebben, zouden we vast en zeker het pensioen van Vadertje Staat kunnen missen...*”